

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَجَعَلْتُهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ

اهمیت سحر خیزی و آثار آن در

زندگی

از منظر قرآن و عترت

استاد ظهیر المصطفیٰ بلداجی

فرزانه طاهر بلداجی

انتشارات نظری

سروش‌نامه : طهماسبی بلداجی ، اصغر / ۱۳۶۵
 عنوان و نام پدیدآور : اهمیت سحرخیزی و آثار آن در زندگی از منظر قرآن و عترت / اصغر طهماسبی
 بلداجی - فرزانه طهماسبی بلداجی
 مشخصات نشر : تهران: انتشارات نظری ۱۳۹۶
 مشخصات ظاهری : ۸۸ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۹-۷۰۶-۰
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۷۹-۸۸
 موضوع : سحرخیزی- جنبه های مذهبی- اسلام- جنبه های قرآنی- احادیث
 شناسه افزوده : طهماسبی بلداجی ، فرزانه ، ۱۳۶۳
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ۱۹ الف ط / ۶۵ / BP۲۵۰
 رده بندی دیویی ۲۹۷/۶۳
 شماره کتابشناس ملی ۴۷۴۵۴۳۰

انتشارات نظری

نام کتاب : اهمیت سحرخیزی و آثار آن در زندگی از منظر قرآن و عترت
 نویسنده : اصغر طهماسبی بلداجی - فرزانه طهماسبی بلداجی
 نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۶
 شمارگان : ۵۰۰

«کلیه حقوق مادی، چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر می باشد»

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان سید جمال الدین، سدآبادی (یوسف آباد)

نش خیابان فتحی شقاقی، جنب بانک انصار، پلاک ۳۲، ظ ۱۰۰، واحد ۱۷

info@nashrenazari.com

همراه: ۰۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵

www.nashrenazari.com

تلفن: ۸۸۱۰۲۷۷۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵.....	مقدمه
۷.....	فصل اول: کلیات
۹.....	اهمیت سحر خیزی
۹.....	مفهوم شناسی واژه سحر
۱۱.....	مفهوم شناسی فجر
۱۲.....	مراد از بین الطلوعین
۱۳.....	فصل دوم: تخیلی سحرخیزی در آیات قرآن و سیره معصومین (علیهم السلام) و پیشوایان دین
۱۵.....	سحر خیزی در آیات قرآن
۲۱.....	-تجلی سحر خیزی در سیره معصومین (علیهم السلام)
۲۱.....	راز و نیاز عاشقانه امیر المؤمنان علی (ع) (علیه السلام)
۲۲.....	شب زنده داری حضرت زهرا (علیها السلام)
۲۳.....	مناجات امام زین العابدین (علیه السلام) در هنگام سحر
۲۳.....	شب زنده داری حضرت زینب (علیها السلام)
۲۴.....	سحر خیزی و توجه به آن در سیره بزرگان دین
۲۴.....	شیخ مفید
۲۴.....	شیخ عباس قمی (ره)
۲۵.....	آیت الله مرعشی نجفی (ره)
۲۵.....	شهید مطهری (ره)
۲۶.....	امام خمینی (ره)
۲۷.....	آیت الله بهجت (ره)
۲۸.....	نتیجه گیری
۲۹.....	فصل سوم: اعمال و آداب سحر خیزی

۳۱	اعمال و آداب سحر خیزی
۳۱	توبه و استغفار
۳۲	آداب استغفار
۳۵	ثمرات استغفار
۳۷	تسبیح
۳۹	نماز
۳۹	نماز شب
۳۹	زمان نماز شب
۴۰	آثار نماز شب
۴۱	آثار نماز شب در دنیا
۴۲	آثار نماز شب در آخرت
۴۳	آثار نماز شب در قیامت
۴۴	نماز صبح
۴۵	تلاوت قرآن
۴۵	تفکر
۴۶	فراگیری دانش
۴۷	فصل چهارم: موانع سحر خیزی و راهکارهایی برای رفع آن
۴۹	موانع سحر خیزی
۴۹	موانع فردی
۵۴	موانع تربیتی
۵۵	موانع اجتماعی
۵۷	راهکارهایی برای سحر خیزی
۶۳	فصل پنجم: آثار و برکات سحر خیزی در زندگی
۶۵	آثار و برکات سحر خیزی
۶۵	آثار معنوی

۶۵		قرب الی الله
۶۶		افزایش تقوا
۶۶		انس با قرآن مجید
۶۸		استجابات دعا
۶۹		آثار روحی و روانی
۶۹		تقویت اراده و مقاومت
۷۰		شادابی و نشاط
۷۱		آثار اقتصادی
۷۱		بهره وری در کار
۷۲		افزایش روزی
۷۵		آثار اجتماعی
۷۵		تنظیم وقت
۷۶		کاهش تراکم ترافیک
۷۷		منابع

مقدمه

سحر، یکی از بهترین اوقات زندگی انسان است که در آن برکات زیادی شامل حال وی می‌شود؛ زمانی که اکثر مردم از شراب شربین سحرگاهان هستند و غافل از این زمان پر برکت؛ عارفان و عاشقان کوی دوست در این لحظات به کار و نیاز با معشوق خود می‌پردازند. در این زمان است که رزق و روزی تقسیم می‌شود، در این وقت ارزسند هست که برکات خدائی شامل حال انسان می‌شود، در این زمان است که پرهیزکاران زمزمه «سْتَغْفِرُكَ يَا رَبِّي وَآتُوبُ إِلَيْهِ» را سر می‌دهند. در اهمیت این زمان همین بس که پیامبر رحمت (صلوات الله علیه) می‌فرمایند: بهترین و با برکت‌ترین وقت که بتوانید خداوند را بخوانید، اوقات سحری است.^۱ سحر این وقت پر فضیلت اعمال و آدابی دارد که می‌توان با انجام آنها نهایت استفاده را از این نعمت الهی برد. از جمله اعمال سحرخیزی: نماز شب، استغفار، قرائت قرآن، تفکر و کسب دانش است که هر کدام در نفع خود پر فضیلت هستند. بیشتر کسانی که از این وقت پر فضیلت استفاده نمی‌کنند، اغلب دچار یکی از موانع سحرخیزی هستند. این موانع ممکن است فردی، تربیتی و یا اجتماعی باشد. در مقابل موانع، راهبرهایی نیز وجود دارد که می‌توان با به کارگیری آنها این موانع را برطرف کرد و از این وقت نهایت استفاده را برد.

در این پژوهش به بررسی این موضوع مهم و کاربردی، با اتکا به آیات و روایات پرداخته شده است و مفهوم سحرخیزی، اعمال سحر خیزی، موانع و راهکارهای سحرخیزی و آثار و برکات آن مورد بررسی قرار گرفته است. سحرخیزی، بیدار شدن در ساعات آخر شب و قبل از صبح است. اعمال سحر،

اهمیت سحرخیزی و آثار آن در زندگی از منظر قرآن و عترت

درون مایه سحرخیزی هستند و انجام دادن این اعمال باعث پر ارزش شدن فضیلت سحرخیزی می‌شوند و آثار و برکاتی در زندگی دنیوی و آخروی دارند. موانع سحرخیزی، شامل: موانع فردی، تربیتی و اجتماعی می‌باشند، که با راه کارهایی مناسب مانند نشست و برخاست با افراد سحرخیز، زود خوابیدن در شب و داشتن صبر و استقامت می‌توان آنها را از میان برد و از برکات سحرخیزی بهره‌مند شد. آثار سحرخیزی شامل آثاری معنوی، روحی و روانی، اقتصادی و اجتماعی است. کوتاه سخن این که این موضوع تأثیرات زیادی در زندگی دارد که اگر به نحو احسنست کاربردی شود، می‌تواند برکات زیادی برای انسان‌ها داشته باشد. امید که همه ما بتوانیم از این وقت به شایستگی بهره ببریم و از برکات آن در زندگی بهره‌مند شویم. این کتاب بتواند در این زمینه مفید و موثر واقع شود. در پایان از همه کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری نمودند کمال تقدیر و تشکر را داریم؛ خصوصاً از جناب آقای جعفر حاجی کریم نظری و همه همکاران بزرگوارشان در انتشارات نظری که برای چاپ این کتاب زحمات زیادی کشیدند، امیدواریم که غیر از این عطا نصیب این بزرگواران شود. انشالله.